

V I Lenin

Blancism

Under revolutionen 1848 blev den franske socialisten Louis Blanc sorgligt ryktbar genom att han gick över från klasskampens till de småborgerliga illusionernas ståndpunkt, illusioner som var smyckade med en skenbart "socialistisk" fraseologi men som i verkligheten bara bidrog till att stärka bourgeoisins inflytande över proletariatet. Louis Blanc väntade sig hjälp från bourgeoisin, han hoppades på och väckte förhoppningar om att bourgeoisin *kunde* hjälpa arbetarna vid "arbetets organisation" – denna oklara term skulle uttrycka "socialistiska" strävanden.

Blancismen har nu i Ryssland vunnit fullständig seger i högerflygelns, OK-partiets "socialdemokrati". Tjcheidze, Tsereteli, Steklov och många andra, som nu leder soldat- och arbetardeputerades sovjet i Petrograd och som även ledde den i dagarna avslutade allryska sovjetkonferensen, har intagit just Louis Blancs ståndpunkt.

I det nuvarande politiska livets alla huvudfrågor har dessa ledare, vilka intar ungefär samma ståndpunkt som den internationella "centristiska" riktningen, representerad av Kautsky, Longuet, Turati och många andra, hamnat just på Louis Blancs småborgerliga ståndpunkt. Låt oss ta frågan om kriget.

Den proletära ståndpunkten består av en klar *klassmässig* karakteristik av kriget och av oförsonlig fiendskap mot det imperialistiska kriget, dvs ett krig *mellan* grupper av kapitalistiska länder (*oavsett* om de är monarkiska *eller republikanska*) om delning av det kapitalistiska bytet.

Den småborgerliga ståndpunkten skiljer sig från den borgerliga (direkt rättfärdigande av kriget, direkt "fosterlandsförsvar", dvs försvar av de egna kapitalisternas "intressen", försvar av *deras* "rättigheter" till annexion) genom att småborgaren "avsvär sig" annexioner, "för-dömer" imperialismen och "kräver" av bourgeoisin, att den skall upphöra att vara imperialistisk samtidigt som den kvarstår inom de världsomspännande imperialistiska relationernas och det kapitalistiska hushållningssystemets ram. Genom att inskränka sig till denna milda, ofarliga, tomma deklamation svansar småborgaren *i praktiken* hjälplöst *efter* bourgeoisin, "sympatiserar" i en del saker med proletariatet i ord men förblir beroende av bourgeoisin i handling, eftersom han inte kan eller inte vill förstå den väg, som leder till att det kapitalistiska herraväldet störtas och som är den enda som kan befria mänskligheten från imperialismen.

Att "kräva" av de borgerliga regeringarna att de skall avge en "*högtidlig deklARATION*" med den andemeningen att de avstår från annexioner är för småborgaren höjden av djärvhet och ett exempel på antiimperialistisk, "zimmerwaldsk" konsekvens. Det är inte svårt att se att detta är blancism av värsta slag. För det första kommer aldrig en borgerlig politisk kannstöpare med den minsta erfarenhet att ha någon svårighet att komma med så många "glänsande", effektfulla, välljudande, meningslösa och till intet förpliktande fraser som helst mot annexioner "i allmänhet". Men när det kommer till *handling*, kan man alltid göra en trollerikonst i stil med den som i dagarna gjordes av Retj, som hade det bedrägliga modet att förklara att Kurland (som nu är annekterat av det borgerliga Tysklands imperialistiska rövare) *inte* var annekterat av Ryssland!!

Detta är en trollerikonst av det mest upprörande slag, ett skamlöst bedrägeri mot arbetarna från bourgeoisins sida, ty varje människa med den minsta politiska skolning måste tillstå, att Kurland *alltid* var annekterat av Ryssland.

Vi riktar en öppen och direkt utmaning till Retj: 1) att för folket presentera en sådan politisk definition av begreppet ”annexion”, som är tillämplig på *alla* annexioner i världen, på tyska, brittiska och ryska, på tidigare och nuvarande, på alla utan undantag; 2) att klart och exakt säga vad det enligt dess uppfattning innebär att *avstå från annexioner, inte* i ord utan i handling. Må den ge en sådan politisk definition av begreppet ”avstående från annexioner i handling”, vilken vore tillämplig inte bara på tyskarna utan också på briterna och på alla folk, som någon gång företagit en annexion överhuvudtaget.

Vi påstår, att Retj antingen drar sig undan vår utmaning eller blir avslöjat av oss inför allt folket. Och just på grund av den av Retj berörda frågan om Kurland är vår tvist inte teoretisk utan praktisk och har det mest omedelbara, brännande och aktuella intresse.

För det andra. Låt oss även anta, åtminstone för ett ögonblick, att de borgerliga ministrarna är hederligheten personifierade, att personer som Gutjkov, Lvov, Miljukov & Co helt uppriktigt *tror* på möjligheten att avstå från annexioner med bibehållande av kapitalismen och att de *vill* avstå från dem.

Låt oss för ett ögonblick anta även detta, låt oss göra detta blancistiska antagande.

Man frågar sig: kan en vuxen person nöja sig med vad människor *tänker* om sig själva utan att jämföra detta med vad de *gör*? Är det möjligt för en marxist att *inte* skilja önsknings och deklARATIONER från objektiv verklighet?

Nej, det är omöjligt.

Annexioner upprätthålls genom finanskapitalets, bankkapitalets, det imperialistiska kapitalets band. *Detta* är den moderna, ekonomiska grundvalen för annexioner. Betraktad från denna sida är annexion en politiskt garanterad *profit* på de till miljardbelopp uppgående kapital, som ”placeras” i tusentals och åter tusentals företag i de annekterade länderna.

Det är omöjligt, även om man önskar det, att avstå från annexioner *utan att ta* beslutsamma steg för att störta kapitalets herravälde.

Innebär detta – en slutsats som Jedinstvo, Rabotjaja Gazeta och övriga ”blancister” i vår småbourgeoisier är redo att dra och även drar – att det *inte* är nödvändigt att ta beslut samma steg för att störta kapitalet, att det är nödvändigt att finna sig i åtminstone en liten del av annexionerna?

Nej. *Det är nödvändigt* att ta beslutsamma steg för att störta kapitalet. De måste tas skickligt och successivt med stöd *endast* av medvetenheten och organisationsförmågan hos det överväldigande flertalet av arbetarna och de fattigaste bönderna. Men dessa steg måste tas. Och arbetardeputerades sovjeter har *redan* börjat ta dem på en rad platser i Ryssland.

På dagordningen står en beslutsam och oåterkallelig avgränsning från blancisterna, från personer som Tjcheidze, Tsereteli och Steklov, från OK-partiet, socialistrevolutionärernas parti etc, etc. Det gäller att klargöra för massorna, att blancismen sätter den framgångsrika vidareutvecklingen av revolutionen och även friheten på spel, ja, rentav omöjliggör dem, om massorna inte kommer att förstå hur skadliga dessa småborgerliga illusioner är och inte kommer att ansluta sig till de medvetna arbetarna i deras försiktiga, gradvisa, väl övertänkta, fasta och direkta steg i riktning mot socialismen.

Utom socialismen finns det *ingen* räddning för mänskligheten undan krigen, undan hungersnöden, undan undergången för ytterligare miljoner och åter miljoner människor.

Pravda nr 27, den 8 april 1917

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 31, s 127-130